

Yfirlit frjómælinga í Garðabæ sumarið 2014

Frjómælingar hófust 7. apríl og stóðu út september eða í 177 daga. Heildarfjöldi frjókorna var 3156 frjó/m^3 sem er talsvert minna en í fyrra. Grasfrjó voru algengust eða 2356 frjó/m^3 sem er langt yfir meðallagi (1124) og í fyrsta sinn síðan mælingar hófust árið 2011 fór heildarfjöldi yfir 2000 frjó/m^3 . Birkifrjó voru fremur fá og varð heildarfjöldi þeirra aðeins 163 frjó/m^3 sem er langt undir meðallagi (1044). Vorið var einnig óhagstætt fyrir ösp og varð heildarfjöldi asparfrjóa aðeins 6 frjó/m^3 . Alls voru borin kennsl á 22 mismunandi frjó- og grógerðir (1. tafla).

1. tafla. Frjó- og grógerðir í Garðabæ sumarið 2014, raðað eftir fjölda.

Frjó- eða grógerð	Latneskt heiti	Fjöldi frjókorna í m^3 lofti
Gras	<i>Poaceae</i>	2356
Birki	<i>Betula</i>	163
Lyng	<i>Ericales</i>	117
Súra	<i>Rumex</i>	81
Fura	<i>Pinus</i>	49
Rósætt	<i>Rosaceae</i>	47
Lúpína	<i>Fabaceae</i>	47
Stör	<i>Cyperaceae</i>	29
Víðir	<i>Salix</i>	24
Elfting	<i>Equisetum</i>	14
Mjaðjurt	<i>Filipendula</i>	8
Kattartunga	<i>Plantago</i>	7
Ösp	<i>Populus</i>	6
Sveipjurtir	<i>Apiaceae</i>	6
Haera	<i>Juncaceae</i>	6
Elri	<i>Alnus</i>	5
Fífill	<i>Taraxacum</i>	5
Maðra	<i>Rubiaceae</i>	5
Einir	<i>Juniperus</i>	3
Sóley	<i>Ranunculus</i>	3
Netla	<i>Urtica</i>	2
Yllir	<i>Sambucus</i>	1
Óþekkt / ógreinanlegar	<i>Incognito</i>	172

Fyrstu frjókorn ársins voru elrisfrjó. Elri blómstrar snemma á vorin og varð fyrst vart við frjókorn þess 9. apríl.

Fyrsta birkifrjóið mældist 22. apríl og fór frjótala birkis hæst í 38 frjó/m^3 þann 23. apríl. Þessi óvænti birkitoppur kom fram áður en að birkið blómstraði hér á landi og því ljóst að frjókornin voru af erlendum uppruna. Það var ekki fyrr en um miðjan maí sem íslenska birkið fór að blómstra og dreifa frjókornum sínum. Var vorið fremur óhagstætt birkinu og því fóru frjótölur birkis aldrei yfir 30 frjó/m^3 að undanskildum toppnum í apríl. Heildarfjöldi birkifrjóa varð 163 og hlutfall þeirra af heildarfjölda var 5%.

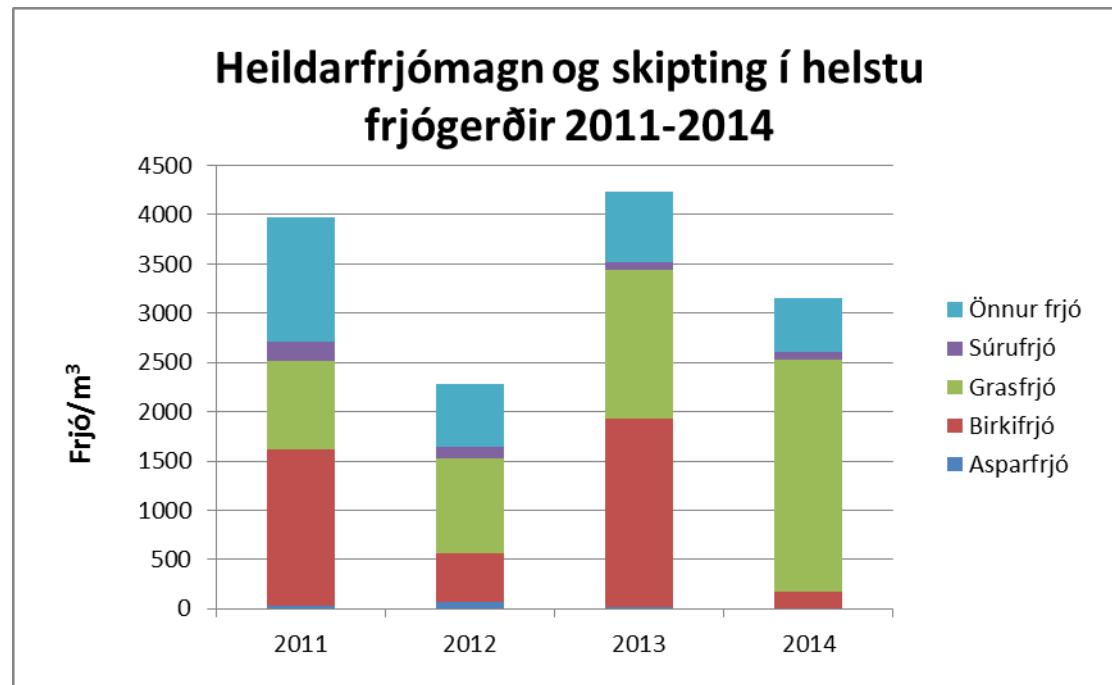
Grasfrjó fóru að mælast í byrjun júní. Frjótalan í mánuðinum var fremur há og fór alls þrisvar sinnum yfir 100 frjó/m^3 . Grasfrjó voru nánast samfellt í lofti frá 2. júní til 31. ágúst en á þessu

tímabili voru þó fjórir dagar án grasfrjóa. Það voru dagarnir 9. og 17. júlí og 23. og 26. ágúst. Samkvæmt 90% skilgreiningu á frjótíma telst frjótími grasa hafa staðið frá 7. júní til 12. ágúst eða í 61 dag. Frjótala grasa mældist mest 221 frjó/m^3 þann 11. júní og hefur hún ekki mælst hærri áður. Mest var um grasfrjó í júní sem er fremur óvenjulegt en algengast er að mest sé um grasfrjó í júlí og ágúst. Hlutfall grasfrjóa af heildarfjölda var 75%.

Heildarfjöldi súru var 81 frjó/m^3 sem er aðeins undir meðallagi (159). Frjótala súru mældist yfirleitt fremur lág, fór hæst í 4 frjó/m^3 þann 7. júlí en mest var súrufrjó í júní og júlí.

Flest frjókorn voru í lofti þann 11. júní eða 234 frjó/m^3 en þann dag kom fyrir stærsti toppur grasfrjóá í sumar. Mest var um frjókorn í lofti í júní eða 1316 frjó/m^3 (2. tafla). Sjö sinnum í sumar mældist heildarfjótala 100 frjó/m^3 eða hærri; þrisvar í júní, þrisvar í júlí og einu sinni í ágúst.

1. mynd. Heildarfjómagn og skipting í helstu frjógerðir í Garðabæ, 2011-2014.

Frjókorn voru nær samfellt í lofti frá 26. apríl til 31. ágúst með þremur undantekningum þó. Alls voru 17 dagar án frjókorna í september en heildarfjöldi frjókorna í þeim mánuði var 20 frjó/m^3 . Talsverð úrkoma var á höfuðborgarsvæðinu í sumar og hafði hún mikil áhrif á frjómagn í lofti.

2. tafla. Fjöldi frjókorna eftir mánuðum og meðaltal áranna 2011-2013.

Mánuður	2014	Meðaltal
Apríl	77	14
Maí	203	388
Júní	1316	1679
Júlí	907	881
Ágúst	633	471
September	20	66
Samtals	3156	

Október 2014

Lára Guðmundsdóttir

